

[Bernhard Baunsgaard.]

ninger holder. Det var det, jeg sagde var bemærkelsesværdigt.

Ordføreren for forslagsstillerne (Maisted) (FP):

Når vi fremsætter vores ændringsforslag til finansloven, så bliver vi altid bebrejdet, at vi ikke har foreslået den nødvendige lovgivning til at gennemføre vore ændringsforslag til finansloven. Dette er et af de forslag, der er en forudsætning for, at man kan gennemføre vores ændringsforslag til finansloven, og derfor skal det selvfølgelig fremsættes. Vi har ingen intentioner om at øge de offentlige udgifter ved at lade skatte- og afgiftsministeren eller finansministeren bruge løs af disse penge. Som sagt har vi jo ikke flertal her i salen, men vi arbejder selvfølgelig stærkt på at få det, hr. Bernhard Baunsgaard.

Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil bare udtrykke lettelse over hr. Maisteds sidste udtalelse og sige, at så skulle det altså være muligt at få sammenhæng i de finanspolitiske ideer, fremskridtspartiet er kommet frem med. Man skal bare lave hundredkronestykker, og så skal vi alle sammen rive i enarmede tyveknægte, så kan vi få den sammenhæng, som vi har savnet så mange gange.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Maisted) (FP):

Jeg ved ikke, hvor hr. Ellemann-Jensen har fået det regnestykke fra, men det er selvfølgelig vældig interessant, og hvis hr. Ellemann-Jensen vil støtte os med andre gode ideer, så er vi lydhøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af vederlag for fol-

kevalgte politikere m. v. (10 pct.s nedsættelse af vederlag, afskaffelse af dobbeltlønninger, ophævelse af »lex Philip« og af særpensionsfordele) [af Poulsgaard m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 44. Fremsat 13/4 77).

Forslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg skal indledningsvis bemærke, sådan som det også fremgår af forslaget bemærkninger, at en række af punkterne er genfremsættelse af tidligere forslag fra fremskridtspartiet. Forslagene er også for en dels vedkommende begrundet med fremskridtspartiets gammelkendte synspunkter med hensyn til offentligt ansatte, synspunkter, som et bredt flertal her i folketinget gentagne gange har stemplet som urimelige. Men jeg skal kort kommentere de enkelte bestanddele i forslaget.

Det første punkt er et forslag om nedsættelse med 10 pct. af folkevalgte politikeres vederlag. Herom skal jeg sige, at for folketingsmedlemmers, ministres og borgmestres vedkommende er forholdet som bekendt det, at de vederlag, der er fastsat i henholdsvis folketingsvalgloven, loven om vederlag og pension m. v. til ministre samt den kommunale styrelseslov, reguleres efter samme regler, som gælder for tjenestemandslønninger. Jeg finder ikke, at der er præsteret nogen dokumentation for et behov for en ændret vurdering af det lønniveau, der herved er fastsat for de nævnte politikere, og må derfor afvise den foreslåede nedsættelse.

Hvad angår vederlagenes regulering, understreger jeg, at netop det forhold, at reguleringen følger tjenestemandreglerne, indebærer, at reguleringen klart ligger inden for de rammer for indkomstudviklingen, som blev fastlagt i augustforliget, og hvori det indgår som et centralt led, at de højerelønnede skal udvise tilbageholdenhed. Dette var da også klart resultatet af det tjenestemandforlig, der blev indgået for en måned siden.

For så vidt angår vederlagene til de øvrige folkevalgte politikere, der er nævnt under punkt 1, finder regeringen heller ikke, at der her er dokumenteret noget behov for en ændret vurdering.

Anden del af forslaget drejer sig om inddragelse af løn og tab af lønanciennitet og pensionsalder for tjenestemænd m. v., der er med-

[Finansministeren.]

lemmer af folketinget. Om dette skal jeg sige, at da forslaget sidst var fremme, var et flertal her i tinget enigt om, at de gældende regler stort set havde virket rimeligt, men at justeringer på grundlag af de indhøstede erfaringer måske kunne være påkrævet. Flertallet var samtidig enigt om, at en eventuel revision lige- som tidligere burde begynde med drøftelser mellem præsidiet, partierne og finansministe- ren.

Som det vil være bekendt, har de gældende regler siden da været under overvejelse, og der har den 27. april i år været afholdt en drøftelse mellem præsidiet, gruppeformændene og mig. Regeringen finder, at overvejelserne bør fortsætte efter den plan, der blev aftalt på mø- det den 27. april, og finder det derfor ikke hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt her i tinget at realitetsbehandle fremskridtpartiets forslag. I denne forbindelse skal jeg minde om, at det har været fremført af socialdemokratiet, at vilkårene for folketingsmedlemmer, der har ansættelsesforhold uden for det offentlige, i givet fald burde undersøges.

Tredje punkt i fremskridtpartiets forslag vedrører ophævelse af den såkaldte »lex Phi- lip«, og jeg skal sige, at regeringen ikke kan medvirke til gennemførelsen af dette forslag. Der kan næppe drages en så skarp sondring mellem funktionerne som folketingsmedlem og minister, at en så væsentlig lønmæssig konse- kvens, som forslaget indebærer, vil være rime- lig. Størrelsen af den løn, der skal knyttes til hvervet som minister, kan man selvfølgelig al- tid diskutere, men størrelsen af det egentlige ministervederlag er klart fastsat under en så- dan hensyntagen til det folketingsvederlag, som en minister typisk tillige vil oppebære, at en gennemførelse af fremskridtpartiets forslag ville nødvendiggøre en revision af selve veder- laget.

Det fjerde punkt i beslutningsforslaget er et forslag om, at folkevalgte ikke skal tilkomme anden alderspension end den almindelige folke- pension m. m. Da det hverken vil være hen- sigtsmæssigt eller muligt at behandle spørgs- målet om folkevalgte pensionsordning isoleret fra de øvrige pensionsproblemer, finder jeg ikke ved denne lejlighed anledning til at gå nærmere ind på dette spørgsmål, det har jeg gjort ved tidligere lejligheder. Det samme er i øvrigt tilfældet med de andre spørgsmål under dette punkt i forslaget.

Den femte del af beslutningsforslaget drejer sig om at ophæve tjenestemænds adgang til 30 dages årlig tjenestefrihed med løn til deltagelse i bl. a. kommunalpolitisk arbejde. Som man måske vil vide, har finansministeriet gennem nogen tid overvejet en revision af reglerne om tjenestefrihed i forbindelse med bl. a. kommu- nalpolitisk arbejde. Der er dels tale om en tek- nisk tilpasning til situationen, hvor reglerne har vist sig vanskelige at administrere, dels om en justering af reglerne som følge af stedfundne ændringer i arbejdstidsreglerne. De kommuna- le organisationer, med hvem en revision af de omhandlede regler forhandles, har samstem- mende givet udtryk for, at de ikke finder en stramning af den pågældende 30 dages regel ønskelig eller nødvendig. Man har dog ikke direkte taget afstand fra visse tekniske juste- ringe, og overvejelserne og forhandlingerne videreføres på dette grundlag.

Herudover skal jeg blot tilføje, at spørgsmå- let om tjenestemænds lønmæssige stilling ved deltagelse i kommunalpolitisk arbejde naturlig- vis må bedømmes under hensyn til resultatet af de overvejelser, der som tidligere nævnt fore- går i folketingets præsidium med hensyn til tjenestemænds lønmæssige stilling ved medlem- skab af folketinget.

Af de nævnte grunde skal jeg på regeringens vegne afvise fremskridtpartiets forslag til fol- ketingsbeslutning.

Søren B. Jørgensen (S):

Som forslagsstillerne selv siger det i bemærk- ningerne, og som også finansministeren lige har gjort opmærksom på, er der her tale om en genfremsættelse. For enkelte punkters ved- kommende tror jeg, det er tredje eller fjerde gang.

Hver eneste gang, fremskridtpartiet er kom- met med forslag af denne art, har vi fra social- demokratiets side givet udtryk for to ting. For det første at vi aldrig har afvist, og vi vil hel- ler ikke denne gang afvise det, at der måske skal ske nogle justeringer på nogle af de om- råder, der peges på i forslaget.

Den anden ting er, at det har været vor op- fattelse, at skal der ske ændringer, så må det ske efter den procedure, der hidtil har været anvendt, nemlig ved forhandling mellem par- tierne, i præsidiet og i udvalget for forret- ningsordenen. Vi har hidtil fundet, at det var den bedste måde at løse disse problemer på;

[Søren B. Jørgensen.]

det har det altid været, og den opfattelse har vi stadig.

Så har forslagsstillerne nogle bemærkninger om, at der ikke rigtig sker noget på dette område. Finansministeren har gjort opmærksom på et møde, der blev holdt engang i sidste måned i præsidiet mellem folketingets partier under forsæde af folketingets formand, hvor finansministeren også var til stede. Så der sker altså noget på dette område.

Ud over disse ting vil jeg gerne sige, at jeg finder det rimeligt og ønskeligt, at det ikke bare er den indtægt, offentligt ansatte personer har ved siden af deres offentlige hverv, som forslagsstillerne peger på, der nu arbejdes med, men at det også er andre indtægters forenelighed med hvervet som bl. a. medlem af folketing, der bliver undersøgt og vurderet.

Det er som sagt fortsat socialdemokratiets opfattelse, at skal der ske ændringer eller justeringer på de områder, som forslagsstillerne peger på, så må det ske efter den procedure, der hidtil har været anvendt.

Ivar Hansen (V):

Jeg skal gøre nogle få bemærkninger om de fem punkter, hvori beslutningsforslaget er opdelt.

For det første er der punkt 1, hvori man foreslår, at der skal ske en 10 pct.s nedsættelse af vederlagene til folkevalgte. Vi er absolut tilhænger af – det har vi også givet udtryk for – en stram indkomstpoltik, som betyder, at de samlede omkostninger, herunder også lønningerne, her i Danmark bliver holdt i ro i en længere periode. Ingen tvivl om det. Og det er naturligvis et synspunkt, som også har virkning for gruppen af folkevalgte. Men at komme med et forslag om at nedsætte vederlagene med 10 pct. finder jeg er både urealistisk og urimeligt i sin virkning. Jeg finder det egentlig ejendommeligt, at fremskridtspartiet gang på gang vil fremkomme med dette forslag på denne måde. Så meget om det.

Hvis man skulle følge punkt 2 i forslaget, så betyder det i virkeligheden, at vi her sagde til en gruppe medmennesker i det danske samfund, at de ganske enkelt ikke måtte have nogen erhvervs-mæssig tilknytning uden for hvervet som folkevalgt i dette hus. Det gælder altså for tjenestemændene, som ikke samtidig må oppebære nogen løn for hverv uden for folketinget. Hvis vi gennemførte det, vil det altså

sige, at vi fremmer en udvikling, hvorved medlemmer af folketinget bliver heltidsbeskæftiget her i folketinget. Det kan da ikke være fremskridtspartiets mening, at vi skal fremme en udvikling, hvorved det bliver sværere og sværere for medlemmerne at have en erhvervs-mæssig tilknytning uden for folketinget. Det er ikke en rigtig udvikling, og jeg tvivler på, at det egentlig kan være fremskridtspartiets mening.

Vi afviser ikke, at der kan være nogle forhold her, der ikke virker rimelige og rigtige. Finansministeren har allerede understreget, at der i længere tid har foregået forhandlinger mellem finansministeren og præsidiet om ændring af nogle regler, som måske ikke skønnes at virke rigtige. Jeg kunne godt nævne nogle ting, men skal vel ikke her gå i detaljer. Vi er fra venstres side indstillet på, at disse forhandlinger fremskyndes mest muligt, således at man kan komme frem til løsninger på enkeltområder, hvor man må sige, at de lønmæssige virkninger og de lønmæssige vilkår knap nok er rimelige. Det er vi klart indforstået med, og det har vi før givet udtryk for, når disse forslag før har været drøftet.

Hvad angår punkt 3 om den såkaldte »lex Philip« kan man jo stille det spørgsmål, hvilke lønmæssige elementer der skal tages i anvendelse ved beregningen af en ministergage. Jeg vil blot fremføre det synspunkt, at det da må være helt klart, at der må gælde de samme lønmæssige vilkår for samtlige ministre, uanset om en statsminister i visse tilfælde henter folk ind udefra til ministerposter.

Hvad angår det fjerde punkt, skal jeg blot sige, at jeg er ganske enig med finansministeren i, at man ikke kan anskue de pensionsmæssige vilkår for folkevalgte uden hensyntagen til de pensionsmæssige forhold for den øvrige befolkning, som folketinget i denne tid og i den kommende tid vil komme til at drøfte, dels på basis af forskellige partiers, også venstres forslag, dels på basis af regeringens forslag. Vi finder det naturligt og rimeligt, at de pensionsmæssige vilkår for folkevalgte drøftes i sammenhæng hermed. Jeg skal nævne venstres principielle synspunkt, nemlig at vi skal frem til en ensartet pension for alle, og naturligvis også frem til, at der ikke skal være særlige pensionsmæssige fordele for folkevalgte som følge af en folkevalgt bestilling i en årrække.

Om det sidste punkt skal jeg sige, at vi er meget stærkt indstillet på – det vil jeg også

[Ivar Hansen.]

gerne sige til finansministeren – at vi når frem til, at der kommer til at gælde mere ensartede vilkår for folk, der går ind i kommunalpolitisk arbejde.

Jeg vil også godt sige til fremskridtspartiet: er det nu rigtigt, at man starter med at forringe vilkårene for en gruppe, som man gør her? Jeg er ikke sikker på, at det er det rigtige udgangspunkt. Jeg tror, at udgangspunktet må være, at vi siger, at vi godt vil stile imod, at der kommer til at gælde mere ensartede vilkår i forholdet mellem gruppen af offentligt ansatte og gruppen af privat ansatte. Jeg sporer i denne tid en tendens til, at kommunalbestyrelsesmedlemmer landet over meddeler deres respektive partier, at de ikke længere ser sig i stand til at deltage. Jeg tror, det hænger sammen med, at der knap nok gælder helt ligelige vilkår. Så vi imødeser, hr. finansminister, at de drøftelser, der her finder sted, giver et positivt resultat.

Som hovedregel kan jeg sige, at forslaget, som det foreligger her, for de fleste elementers vedkommende forekommer mig at være mal-placeret i situationen.

Ninn-Hansen (KF):

Jeg tror, forslagsstillerne vil erkende, at en vedtagelse eller ikke-vedtagelse af dette forslag ikke ændrer noget som helst i lønniveauet her i landet. Det er jo ikke ad den vej, man skal placere lønniveauet. Det sker på en helt anden måde, igennem en indkomstpøolitik eller hvilken betegnelse man end vil give det. Der har man mulighed for at holde lønningerne nede, men dette fører ikke til noget som helst i retning af at etablere et lønniveau på den måde, man kunne ønske sig det.

Når man fastsætter lønnen for ministre og folketingsmedlemmer, så må man gøre det ud fra det ansvar, de har, ud fra de opgaver, de har, og ved en sammenligning med, hvordan gageniveauet i øvrigt er her i samfundet. Hvis man lægger det til grund – og det mener jeg, man må gøre – så mener jeg, at forslaget er forkert. Man kan ikke sige, at en minister, sammenlignet med gageforholdene i erhvervslivet og i det offentlige, har en løn, der overstiger de menneskers, han skal tale med i en række sager, og er for høj, når man ser på det ansvar, en minister har i forhold til ansvaret andre steder. Jeg mener også, at man må kunne sige om folketingsmedlemmernes afløn-

ning, at den er i et passende niveau i forhold til, hvad der udbetales af gager for forskellige former for arbejde her i landet. Derfor kan vi altså ikke gå ind for de forslag, der stilles her.

Vedrørende de særlige problemer med hensyn til tjenestemænd, der er folkevalgte, har vi også i det konservative folkeparti tanker om nogle andre regler end dem, der gælder i øjeblikket. Disse tanker har vi fremført under de forhandlinger, der er påbegyndt og som fortsætter.

Vi synes, man kunne finde en bedre orden. Vi synes, at der må gælde to ting i denne forbindelse. For det første at tjenestemænd, der er folketingsmedlemmer, har et arbejde at udføre her, så de aldrig kan være i stand til fuldt ud at udføre det arbejde, de er ansat til i de stillinger, de havde inden deres medlemskab. På den anden side må en tjenestemand, en offentligt ansat, der er medlem af folketinget, hvis han eller hun varetager arbejdsopgaver de steder, hvor han er ansat, selvfølgelig også have noget for det. Det kunne, synes jeg, føre til mere klare regler end dem, vi har i øjeblikket.

Jeg mener også, at praktiseringen af de nuværende bestemmelser kunne være bedre, og jeg håber, at finansministeren vil hjælpe til, sådan at man får noget mere ensartede afgørelser i de forskellige styrelser af, hvad man fra styrelsens side finder rimeligt med hensyn til den brøkdæl, man fastsætter den løn efter, som skal udbetales til de offentligt ansatte, der også er folketingsmedlemmer. Det er uheldigt, hvis man kan få indtryk af, at der er forskellige afgørelser eller indstillinger, alt efter hvilke styrelser det drejer sig om. Det håber jeg, at finansministeren under de kommende forhandlinger vil hjælpe os med at få i orden.

Melchior (CD):

Oplivet af atter at se formanden i sit sæde kaster jeg mig ud i et ordførerskab, som jeg har fået betroet for ganske kort tid siden, da vor ordfører i sagen er nødt til at være med til at afgive nogle betænkninger i et udvalg.

Det foreliggende forslag, som jeg også kan genkende, både fra da jeg var her før, og mens jeg ikke har været her, os er efter min mening af dårlig samvittighed og af misundelse. Jeg må derfor opfordre alle partier, der ikke lider af disse egenskaber, til at stemme, om jeg så må sige, energisk imod.

[Melchior.]

Jeg har godt set og hørt, at fremskridtspartiets talsmænd flere gange har sagt, at folketingsmedlemmer tjener 190 kr. i timen. Nu skal jeg ikke gå ind på, om det er for lidt eller for meget, men jeg har forsøgt at dividere en lille smule. Jeg er kommet til det resultat, at enten er fremskridtspartiets folketingsmedlemmer overordentlig meget bedre begavede end normale mennesker, således at de altså klarer det så meget hurtigere og derved får en større løn ud af det pr. time, eller også bestiller de så meget mindre, at de på den måde får den store timeløn ved at dividere op i den samlede vederlagssum. Hvilken af forklaringerne, der er den rigtige, skal jeg overhovedet ikke inlade mig på at gætte på.

Jeg synes, at dette forslag ikke bare er værdiløst, men skadeligt, fordi det tjener til at forsøge at få nedvurderet folketingsarbejdet i vælgerens og i befolkningens øjne, og der skal nok være aviser, der i morgen vil lægge sværte til den hensigt. For nu at forsøge at modvirke det en lille smule vil jeg sige, at et folketingsvederlag altså svarer til cirka en halv departementschefgag og en halv politimestergage, og at det så nogenlunde ligeligt svarer til indtægten for en systemkonsulent i sekretariatet for personregistrering, for en agronom i fiskeriministeriets forsøgslaboratorium og for en ingeniør i Danmarks Gasmateriel Prøvning. Med al og betydelig respekt for disse menneskers både kunnen og flid og indsats vil jeg mene, at arbejdet i folketinget må være totalt fejlagtigt, hvis deltagelse deri ikke er en tilsvarende løn værd – og noget derover.

Jeg var vældig forbavset over at høre venstres ordfører her sige, at det vel ikke skal være sådan, at man ikke kan nå andet end folketingsarbejdet. Ja, det kommer selvfølgelig an på, hvor lang en arbejdsdag man vil have, og igen er der selvfølgelig forskel på mennesker, herunder altså også på folketingsmedlemmer, nogle er hurtigere end andre. For sådanne mellem småt og normalt begavede folk som mig vil jeg sige, at 8 timer daglig året rundt med eller uden ferieperiode, er der i hvert fald til, hvis man tager alvorligt på det, og hvis ikke man hører til en gruppe på 66 mand eller 42 mand, og det er jo hverken venstres eller min situation.

Jeg tror at en af de fejl ved systemet, som vi bør rette, er, at i skræk for at få levebrødspolitikere, som man plejer at sige, har vi fået halv-

tidspolitikere. Der er mange, som er her den halve tid, og er der noget, som folketingsarbejdets, lovgivningsarbejdets kvalitet lider under, så er det det. Der er som bekendt ingen referater fra udvalgs møder, og er man kun til hvert andet udvalgs møde, eller er man her kun hver anden uge, så bliver der sådanne huller i ens samlede oversigt over, hvad det er, der foregår, at jeg finder, at der her ligger en hovedskade. Det er nødvendigt at lægge mindst et normalt begavede menneskes fulde arbejdskraft her, hvis man skal kunne se vælgerne lige i øjnene. Eller også skal man altså høre til genierne, men dem er der selv herinde jo kun få af.

Vi vil gerne bebude, at vi til næste samling vil fremsætte forslag, der går i modsat retning af, hvad fremskridtspartiet her foreslår. Det skal også komme til at dreje sig om de arbejdsvilkår og de tryghedsvilkår, der hører med til den løn, som folketingsmedlemmer bør oppebære.

Helt generet føler jeg mig af den klare misundelse, der lægges for dagen over for ministerlønninger. Jeg synes, det er horribelt, at man mener, at en minister ikke skal høre til i den allerøverste løngruppe her i landet, offentlig og privat tjeneste inkluderet. Jeg synes, at vi bør have dygtige ministre. Jeg synes, vi tit, også nu, har mange dygtige ministre, og jeg synes, at det er ikke så lidt af en væmmelig gestus, man her viser ved at forsøge at nedvurdere dette arbejde. Medens der er medlemmer af den samme gruppe, som gerne må tjene betydeligt over en ministerløn, så synes man altså, at ministre tjener for meget. Det er stemmefiskeri, ikke bare i havet, men på havets bund, som CD må vende sig imod.

Ole Olsen (SF):

Jeg har set, at hr. Poulsgaard og en række andre fremskridtsfolk synes at vi får for meget i løn, og det er der måske ikke noget at sige til, at de synes. Jeg er meget glad for den oversigt, der står her, om, hvornår forslaget har været fremsat, for jeg har syntes, at jeg ser dette forslag to gange om året, men det må altså bero på en erindringsforskydning fra min side.

Jeg synes, at det er en uanstændighed over for offentligt ansatte, der bliver præsenteret her. Som offentligt ansat må man enten slet ikke passe sit job, når man kan få tid til det, og det er vist meget sundt at passe sit job, når man vel at mærke kan få tid til det for arbejdet herinde, eller også skal man altså ikke have løn

[Ole Olsen.]

for det. Jeg ser intet i dette forslag om, at der skal ske noget som helst med folk, der er ansat i interesseorganisationer og vælges ind i folketinget. De må altså få fuld løn. Det er jo noget, vi har været bekendt med, at der i perioder har siddet særdeles mange fra interesseorganisationer herinde. Det må man altså godt, men være offentligt ansat må man ikke.

Jeg kan ikke se det på anden måde, end at det er fremskridtspartiets sædvanlige forsøg på at sværte demokratiet og folkestyret til. Det er jo det, der er meningen med dette, det dobbelte formål: svært alle offentligt ansatte, svært folkestyret så kraftigt, man kan!

Forslaget kommer selvfølgelig igen, selv om vi stemmer det ned, men jeg synes ærlig talt, at de forskellige partier rundt omkring skulle tage og mande sig op og sige meget brutalt fra over for fremskridtspartiet. Jeg synes, at man lader sig drive rundt i manegen som cirkusklovn af fremskridtspartiet. Hver gang de kommer med et af disse forslag, siger partierne: ja men der er selvfølgelig noget om det, det må vi også se at få set på. Hold dog op med at fedte for det fremskridtsparti, de forskellige partier her! Vi ved, hvad de vil, og vi har faktisk kun én ting at gøre, nemlig at modarbejde dem så godt, vi kan.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg skal ikke bestride, at der kan være problemer i det spørgsmål, der her er rejst, som det er nødvendigt at diskutere, og det er måske også nødvendigt at lave reglerne om. Men jeg synes slet ikke, at det er i en størrelsesorden som det, der kunne fremgå af dette forslag. Jeg mener også, at det igennem de drøftelser, som finder sted mellem partierne, er muligt at finde frem til ordninger, der kan rette på de eventuelle skævheder, der er.

Så vil jeg godt sige, at det overhovedet heller ikke er det, der er formålet. Heller ikke i denne sag er det spørgsmålet om at skabe fornuft i tingene, der bærer fremskridtspartiet frem.

Der er to afgørende hovedelementer i dette. Det ene er det, hr. Ole Olsen sidst var inde på. Det er en spekulation i, at folk – og jeg må sige: med megen rette – er utilfredse med, hvad der udrettes af folkevalgte politikere. Det ville blive endnu værre, hvis fremskridtspartiet fik magt, som det havde agt. Det er ikke svært at få øje på, men det er altså det,

man spekulerer i. Med den utilfredshed – berettigede utilfredshed – der er med mange folkevalgte, forsøger man altså nu at køre frem med, at nu skal de have én på trykken i form af lønudsættelser og sådan noget. Det er slet ikke det, sagen drejer sig om, men det kan fremskridtspartiet altså i denne situation spekulere i, og folketingsflertallet bærer naturligvis også sit ansvar for, at det er muligt.

Den anden side af sagen er, at det så åbenlyst nok en gang er angrebet på de offentligt ansatte, det drejer sig om. Hvornår hører vi, at fremskridtspartiet drager frem imod dem, som i det private erhvervsliv så sandelig har helt anderledes lønninger, har helt andre frynsegoder end dem, man kan finde hos selv de politikere, der måske er fremmest i den retning her i vores land?

Jeg har tidligere peget på nogle af disse ting, og selv om det er et eksempel, der ligger lidt på kanten, synes jeg alligevel, at jeg vil nævne det, da det har relevans i denne forbindelse. Jeg har tidligere sammenlignet to store foretagender her i landet, et statsligt og et privat, med stort set det samme antal beskæftigede, nemlig statsbanerne og ØK. Der er altså den forskel, at generaldirektøren for statsbanerne får 275.000 kr. eller deromkring om året, mens direktøren for ØK får langt over 1 mill. kr., fri bolig stillet til rådighed og andre goder, som generaldirektøren for statsbanerne ikke har. Men det er aldrig fremskridtspartiet, der kunne finde på at nævne det, for det er nemlig de interesser, de i virkeligheden vil beskytte, mens de taler om, at nu skal der være lighed, og nu er det de små menneskers tarv, de vil varetage.

Sådan er det jo også i spørgsmålet om folketingsmedlemmerne. Hvorfor taler man ikke om de advokater eller andre, som udmærket kan passe deres virksomhed ved siden af og har langt større indtægter end dem, de offentligt ansatte har? Hvorfor har man ikke taget dem med? Det har man naturligvis ikke, fordi det også er dem, man vil beskytte. Her er det igen kun spørgsmålet om de offentligt ansatte. Det er det, der bærer forslaget, og derfor er vi modstandere af det.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Forslaget til folketingsbeslutning, fremsat af hr. Poulsgaard m. fl. fra fremskridtspartiet, indeholder 5 punkter: 1) et forslag om at nedsætte folketingsvederlaget med 10 pct. ligesom vederlaget for ministre, 2) at lave om på de

[Bernhard Baunsgaard.]

regler, der gælder med hensyn til tjenestemænd, der sidder i folketinget, 3) et forslag om at ophæve den særlige lov om vederlag, der gælder for ministre, der ikke samtidig er folketingsmedlemmer, 4) et forslag om, at man skal lave om på pensionen for folketingsmedlemmer, og 5) et forslag om at hæve den særlige regel om tjenestefrihed for mennesker, der arbejder i kommunalbestyrelser og samtidig er offentligt ansatte.

Punkterne 2, 3 og 4 arbejdes der med andetsteds i huset, så det må anses for fuldstændig overfødt at fremsætte forslag om det. Punkt 5 om at ophæve den adgang, der eksisterer i øjeblikket til at give fri til at passe kommunalbestyrelsesarbejde, er jeg modstander af. Tilbage er så forslaget om at nedsætte med 10 pct. det vederlag, som folketingsmedlemmer får.

For det første er der det at sige, at i løbet af de sidste 2½ år er folketingsmedlemmers løn rent faktisk nedsat med mellem 10.000 kr. og 15.000 kr. i forhold til det, de ville have fået, såfremt man havde fortsat med den aflønning, hvorefter de fik 3 pct. i dyrtidsregulering.

Hvorfor opfordrer man nu til en særlig nedsættelse? Jo, siger man, det vil virke psykologisk rigtigt, og det vil kunne få folk til at efterligne folketingsmændene, når man herinde går i spidsen med at spare for sit eget vedkommende i disse for vort land så trange økonomiske tider. Ja, det er da betragtninger. Altså vi skal herinde vise, at vi vil spare, og så kan vi jo håbe på, at de følger os derude. Det er det sæt betragtninger, hr. Poulsgaard altså fører frem herinde, og dem kan man naturligvis være enig med ham i eller uenig med ham i.

Jeg vil gerne have lov til her at citere lidt fra en lille bog af et menneske, der har helt andre betragtninger. Der skulle ikke være så mange folketingsmænd, men deres løn skulle sættes op. Om den skulle være en halv eller en hel million, ved forfatteren ikke, men den skulle i hvert fald være så stor, at den kunne friste til at komme herind, for en af grundene til, at vi har det dårlige folketing, vi har, er, at det ikke frister de dygtigste. De med lederevner og overblik kan jo tjene langt mere andre steder.

Det er da helt andre betragtninger end dem, hr. Poulsgaard gør her. I denne lille bog peger man på, at lønnen nok betyder noget for kvaliteten af de mennesker, man får. Hvis man sæt-

ter den ned, må man jo gå ud fra, at kvaliteten går ned.

Hvis nogen skulle være interesseret i at vide, hvem forfatteren til disse betragtninger er, så står der udenpå, at den er skrevet af Kristen Poulsgaard, og så er der føjet til bagpå: det er ingen almindelig politiker. Nej, det er vist det, man kalder hyklerisk og stymperisk at lave sådan noget.

Chr. Christensen (KrF):

I forslaget til folketingsbeslutnings punkt 1 opfordres regeringen til at fremsætte lovforslag om en 10 pct.s nedsættelse af vederlagene til folkevalgte politikere. Vi anerkender i vores parti de gode tanker, der ligger bag, nemlig at skal man ændre på tingene, så må man begynde med sig selv, og folketingsmedlemmerne er jo også omfattet af forslaget.

Jeg vil nu gerne sige, at mange kommunalbestyrelsesmedlemmer, skolekommissions- og udvalgsformænd har meget store arbejdsbyrder. De må ofte være væk fra deres virksomheder, og det kan være en meget alvorlig økonomisk belastning for disse mennesker, ikke mindst for dem, der sidder med de mindre virksomheder. En yderligere økonomisk belastning ved at nedskære deres vederlag for dette arbejde med 10 pct. er just ikke det, disse mennesker trænger til i øjeblikket, snarere tværtimod.

Angående forslaget i punkt 2 om, at tjenestemænd kan oppebære en del af lønnen for deres stilling ved medlemskab af folketinget, må jeg sige, at dette spørgsmål behandles jo andetsteds i huset som tidligere omtalt af andre ordførere. Vi skal da erkende, at der ligger et problem her, som vi er nødt til at se på, og som det også er rigtigt at se på. Men jeg vil gerne slutte mig til hr. Ivar Hansens betragtninger om, at vi ikke absolut skal stræbe efter at overskære folketingsmedlemmernes muligheder for at have tilknytning til erhvervslivet.

Det, der med hensyn til dette problem vel nok falder mest i øjnene, er spørgsmålet om de tjenestemænd, der oppebærer en del af lønnen uden at yde arbejde derfor. Når man skal diskutere og bearbejde dette problem, så må man også se det ud fra en geografisk synsvinkel. Der er ingen tvivl om, at folketingsarbejdet kan kræve sin mand fuldt ud. Der er også nogle, der er af den opfattelse, at de kan magte et arbejde ved siden af. Det er jo givet, at fol-

[Chr. Christensen.]

ketingsmedlemmer, der er placeret tæt omkring stedet her, har større muligheder for at udføre et arbejde ud over arbejdet i folketinget, hvorimod medlemmer, der kommer fra det fynske eller jyske område eller det bornholmske, har uhyre svært ved at magte en opgave ved siden af. Der er altså også et geografisk problem, der glider ind her.

Med hensyn til punkt 4 er det vores opfattelse, at vi efterhånden må søge frem til ens pensioner. Men det må være sådan, at de offentligt ansatte, der har indbetalt pensionsbidrag, også er berettiget til at få pension, og derfor må det være noget, der skal klares for dem, der ansættes fremover.

Må jeg sige, at forslaget efter vor opfattelse har en tendens til at angribe en bestemt del af den danske befolkning. Vi vil gerne være med til at skabe lighed mellem privat og offentligt ansatte med hensyn til mulighederne for at udføre tjeneste i folketinget, men vi vil ikke være med til ligesom at lægge en bestemt del af befolkningen for had, når det drejer sig om mulighederne for at kunne være herinde. Der er ingen tvivl om, at også blandt offentligt ansatte findes der folk, som har en opgave at røgte her i folketinget, og folketinget er tjent med, at der også er folk fra det offentlige område.

Forslaget her beforder næppe lysten til og mulighederne for borgerne for at påtage sig en samfundsmæssigt ansvarlig opgave. Derfor må vi sige, at vi vil gå meget kritisk ind i udvalgsbehandlingen af dette forslag.

Mølgaard (DR):

Det er jo nærmest et kedeligt forslag at have til behandling, idet vi vel alle må føle os lidt inhabile over for den sag, vi har til diskussion her. Jeg har personlig den lykke at være privat ansat, sådan at jeg måske er lidt mindre inhabil end andre.

Det skuffer mig, at fremskridtspartiet i den grad har gjort den erfaring, at de offentligt ansatte blandt dette tings medlemmer i særlig grad trænger til at få nedskåret i deres vilkår. Fremskridtspartiet har åbenbart gjort den erfaring, at de offentligt ansatte skulle være meget ringere til at varetage de fælles anliggender, vi nu engang er sat til at varetage herinde. Jeg må erklære mig aldeles uenig med fremskridtspartiet i de erfaringer, fremskridtspartiet synes at havde gjort.

Forslaget skuffer mig, ikke fordi det for så

vidt kommer bag på mig, al den stund det jo er set før, men jeg havde dog troet, at der var grænser for, hvad forslagsstillerne ville vove af repriser på den slags stykker. Det er faktisk ikke en reprise værd. Jeg må erklære forslaget for billigt, uden skygge af anelse om, hvor meget møje forslagsstillerne har haft med at udarbejde det, og hvor højt de sætter deres egen arbejdskraft i værdi, målt på timebasis eller for den sags skyld også i akkord. Jeg skal undlade selv at anlægge vurderinger heraf på dette forslags præmisser, men blot erklære, at det billige i forslaget består i, at det på allermest elementær vis er indrettet efter laveste misundelsesmotiver, aldeles uafhængigt af reelle sammenhænge og problemer for vort folkestyre og for regeringens førelse, som forslagsstillerne også må have indsigt i.

Når jeg siger dette så stærkt, er det i høj grad inspireret af ærgrelse over, at man i den grad kan trampe i spinaten, trampe den ned, når der ellers er god grund til omhyggeligt lugearbejde og for øvrigt også gødskningsarbejde i stedet for det, man her vil fra forslagsstillerens side, for der er jo problemer i disse sammenhænge. Det er molboagtigt at gå sådan frem, når man nu ved, at der er en del problemer med at få kvalificerede folk ind i varetagelsen af samfundsfunktioner i kommunalbestyrelser, i folketing, hvis de sidder i ordentlige stillinger i det private næringsliv. Det er ikke let for dem at vende tilbage til stillinger, og det er absolut ikke problemer, der løses ved dette forslag. Mon ikke et sikkerhedsnet i form af efterløn var mere på sin plads for sådanne private end en lønnedskæring som den, man lægger op til?

Apropos ligestilling så er der unægtelig problemer for privat ansatte i forbindelse med deres varetagelse af samfundsfunktioner i retning af, at man kan mistænke folkevalgte for at varetage særinteresser i den ene og den anden sammenhæng. Akkurat som Cæsars hustru bør folkevalgte ikke kunne mistænkes for noget sådant. Men hvad gør man ved dette? Nul. For offentligt ansattes vedkommende derimod: noget. Men i hvilken retning? Den gale

Vi ved, at en del offentligt ansatte uanset deres særfordel får lønnedgang ved at træde ind i tinget. Er ligestillingen endelig det væsentlige, kunne man dog prøve at bøde på det i form af, at man indførte en sådan ligestilling ved at skaffe ens løn på et nu for offentligt ansattes vedkommende kendt niveau for alle.

[Mølgaard.]

Man kunne derudover sikre de offentligt ansatte, som man gør det nu, tilbagevenden til deres stillinger og for privat ansattes vedkommende sikre en efterløn, der kompenserer for den manglende sikkerhed for at vende tilbage, man har for offentligt ansattes vedkommende.

Forslaget om ministres vederlag, »lex Philip«, kunne jeg tilslutte mig ud fra én synsvinkel, nemlig at enhver minister for at opnå den principielle adskillelse af lovgivnings- og administrationsfunktionen, burde have orlov i hele ministerperioden. Løn niveauet for de pågældende ministre skulle der nok ikke røres ved, sådan som fremskridtspartiet i øvrigt lægger op til.

Der er nogle bensutningsproblemer, der er følger af det nuværende system, men disse rører man ikke ved.

Fremskridtspartiet kan vist bryste sig af at have mange i sin kreds, der har erhvervsmæssig indsigt og ledelseserfaring. Derfra har man formentlig også gjort den helt elementære erfaring, at en dyr medarbejder ofte er den billigste i kraft af evner og arbejdskapacitet. Sådanne folk kan ikke være taget med på råd ved udarbejdelsen af dette forslag, ellers er de gået i alvorlig grad på akkord med sig selv og har sat deres faktiske indsigt i ordningerne og fordringerne i dette hus helt til side. De kan da ikke mene, at det gør mindre, om arbejdskraften er dårligere og opgaverne i dette hus løses på den rigtige vis, i forhold til behovene ude i det private næringsliv. Det kan vel heller ikke være alvor i fremskridtspartiet.

Kurt Hansen (VS):

Vi har flere gange inden for de seneste par år behandlet nogle af de ting, som er udtrykt i det beslutningsforslag, som fremskridtspartiet her har lagt frem.

Når vi har behandlet disse ting, har jeg klart og tydeligt givet udtryk for, at vi principielt ikke har sympati for, at folk kan skovle kæmpemæssige lønninger til sig. Når jeg taler om kæmpemæssige lønninger, så er det 200.000, 300.000, 400.000 kr. osv., det være sig både inden for det offentlige og inden for det private. Vi har ikke den mindste gnist af sympati for disse kæmpelønninger, som i alt væsentlig grad bliver brugt til luksusforbrug af den ene eller den anden art.

Jeg må samtidig sige, at det forslag, som fremskridtspartiet her lægger frem, ikke har en

gnist at gøre med, at det er et mål i sig selv at få nedsat lønningerne med 10 pct. Nej, det, der er meningen med de 10 pct.s nedsættelse af lønninger og vederlag for en lang række folk, ministre, kommunalbestyrelsesmedlemmer, borgmestre, skolekommissionsformænd, næstformænd og hele balladen, er udelukkende et middel for at presse en endnu hårdere indkomstpølitik igennem. Det har hr. Poulsgaard også ganske klart og tydeligt skrevet i bemærkningerne til punkt 1. Der står:

»En 10 pct.s lønnedgang vil virke psykologisk rigtigt. Det folketing, hvis skiftende flertal i 17 år har ført ødslepølitik, bør nu over for befolkningen vise sin vilje til at gå i spidsen med at spare på sig selv i disse for vort land så trange økonomiske tider.«

Det viser bare noget om, at dette er midlet til at føre en strammere indkomstpølitik, og hvis der er nogen, der er modstander af indkomstpølitik, så er det VS. Det tror jeg ikke at fremskridtspartiet er i tvivl om.

Alt dette gas med at prøve at dække det ind under, at man bare skal nedsætte alle gager, alle vederlag, over en bank, vil vi ikke være med til. Vi har sagt, at vi har nogen sympati for at se på de højeste ministergager og på de højeste borgmestergager. Men sagen er den, at der er mange LO-medlemmer, som simpelt hen er blevet tvunget ud af kommunalpølitik, fordi de økonomisk ikke har mulighed for det, fordi kommunalbestyrelsesmøder og udvalgs møder bliver lagt på tider, hvor de ellers skulle stå og passe deres arbejde, uden at de får en kompensation, der tilnærmelsesvis svarer til den løn, de har mistet. Her synes jeg, der var noget at se på. Vi har selv et kommunalbestyrelsesmedlem, et LO-medlem, som måtte gå ud af kommunalpølitik, fordi vedkommende ikke kunne klare det rent økonomisk. Noget sådant skulle hr. Poulsgaard og fremskridtspartiet hellere tage og se en smule på, hvis man ville tale om lighed og lige muligheder og alt det dér. Det er, som jeg sagde, simpelt hen bare gas.

Hvad angår punkt 2, er der ikke nogen som helst form for rimelighed i, at offentligt ansatte skal miste anciennitet og den beskedne løn, de kan få for deres arbejde, når de er herinde. De skal ikke miste ancienniteten pensionsmæssigt, de skal heller ikke miste mulighederne for at oppebære en vis løn for at lave et vist arbejde. Det ser jeg overhovedet ikke nogen som helst grund til. Når man skal diskutere det, så må man diskutere det sammenhæn-

[Kurt Hansen.]

gende og ikke sådan ud fra en løsrevet moral-synsvinkel, som man har gjort det her fra fremskridtspartiets side.

Om punkt 3 vil jeg godt sige ganske klart at vi godt kunne støtte dette forslag om »lex Philip«, dette forslag om vederlag til ministre, det havde vi ikke spor imod, det kunne vi godt støtte.

Med hensyn til punkt 4, er det helt klart, at dette med alderspensionen må vurderes sammenhængende med folkepensionen for alle andre grupper. Her vil vi ikke bare fra VS-side være med til at sige, at nu fjerner vi de pensionsmuligheder, der eksisterer for visse folketingsmedlemmer. Det er ganske klart, at det skal vurderes sammenhængende. Vi har fremsat et forslag til folketingsbeslutning om en pensionsreform, som bygger på en reel lighed i pensionsituationen, modsat dem der heroppefra også i dag har stået og sagt, at de ønsker ensartede pensioner, hvor det i stor udstrækning vil betyde ulighed.

Punkt 5 har jeg været inde på. Jeg vil sige, at dér vil vi heller ikke være med til at forringe. Det er ikke den vej, man skal gå, at forringe mulighederne for at deltage i kommunalpolitik, som fremskridtspartiet her lægger op til. Man skulle hellere tage og forbedre inden for andre områder, således at der kunne blive tale om en mere ligelig repræsentation i forhold til befolkningssammensætningen.

Jeg ved godt, hvad det er for en plade, der vil blive spillet fra hr. Poulsaards side, nemlig den om dem fra de partier, der kalder sig arbejderpartier, SF, DKP og VS, de er ikke spor arbejderpartier og vil hylde de store og de stærke. Her mener jeg bare, det skal stå stjerneklart, at dette ikke er et mål, det er et middel for at føre en strammere indkomstpolitik, hverken mere eller mindre, og det afviser vi.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poulsaard) (FP):

Jeg er bange for, at jeg kommer til at skuffe hr. Kurt Hansen, men det må han jo så leve med.

Man må nok sige, at i modsætning til det forslag om universiteter, vi havde i går, har folketinget da taget sig tid til at drøfte dette forslag, og det siger jeg da tak for. Jeg siger også tak for de tilkendegivelser, der er kommet fra visse sider om, at der er nogle urimelighe-

der i den nuværende ordning, og at det vil man se på.

Jeg har noteret mig, at finansministeren i en artikel i Aalborg Stiftstidende netop har udtalt, at der var en urimelighed i de 30 dages fuld løn, de offentligt ansatte kunne få, og at det skulle man se på. Så vil jeg gerne spørge finansministeren, om der i de overenskomster, der nu er indgået med de offentligt ansatte, er åbnet mulighed for, at man kan vende tilbage til dette.

Ja, der har jo været så mange kommentarer, men lad mig sige til SF, som sagde, at vi vil sværte folkestyret til: nej, tværtimod. Vi vil gavne folkestyret, når der af socialdemokratiet og af finansministeren bliver henvist til, at det er noget, der plejer at foregå i præsidiet, ja, i et lukket udvalgsmøde, hvor det bliver syltet. Vi mener, at vi er dem, der først og fremmest skal foregå befolkningen med et godt eksempel. Der skal intet tys-tys-kræmmeri være om vore lønforhold. De skal kunne tåle at blive debatteret i fuld offentlighed. Det korte af det lange er, at nu har man haft 3 år, og man er ikke kommet et skridt videre. Man har måske holdt et møde eller to, men der er ikke sket noget.

Jeg vil også gerne erindre om, at i England – og der er vel ingen, der kan beskyldes England for ikke at være demokratisk, ja, demokratiets vugge stod vel i England – har man det sådan, at nogle offentligt ansatte simpelt hen slet ikke kan stille op til parlamentsvalg, det er de allerhøjeste. Det ved jeg godt at vi ikke kan indføre her, vi har jo § 30 i grundloven, der forhindrer det. I England er det sådan, at de, der bliver valgt ind, mister både anciennitet og alting, og der er ingen, der kan beskyldes engelskmændene for, at de ikke er demokratiske.

Det er også hyklerisk, at man står på 1. maj dagen og snakker om solidaritet og alt det dér, men hver evige gang, der så virkelig er en chance for at vise lidt solidaritet, så bliver det afvist.

Jeg vil gerne erindre dette ting om, hvad trafikministeren, hr. Kjeld Olesen, sagde sidste år i tv-tinget: vi højtlojnnede må vise samfundssind og gå foran. Det er det, der her er lagt op til. Nu får man lov til at vise dette samfundssind. Men det vil man altså bare ikke være med til.

Så kommer hr. Bernhard Baunsgaard her og siger, at det er noget hyklerisk noget, jeg kommer med. Han citerer fra min bog »Et bedre

[Poulsgaard.]

Danmark«. Jeg vedstår gerne det citat, men det er skrevet som privatmand, og det er forslaget om »lex Philip« og ministerløn også. Der er ingen, der skal få mig til at sige, at ministrene får for meget i løn. Men hvorfor kan vi så ikke være ærlige og sige, at de skal have en reel løn? De får den løn, de får, og ikke alle de skjulte tillæg, de får.

Hr. Melchior står her og ruller sig op til de helt store højder: de dygtige ministre skal have disse kæmpegager. Ja, men kendsgerningen er jo, hr. Melchior, at vi ikke har de dygtige ministre. Ministrene i dette land bliver ikke udnævnt efter dygtighed. De bliver udnævnt efter om de har været tro partisoldater. Det er forskellen. Jeg vil altså meget gerne være med til at skære dette folketing ned. Nu skal fremskridtspartiet ikke hænges ud på mine tanker, men sæt de dygtigste ind her, og så er man altså nødt til at give dem en anstændig løn. De kludrehoveder, der har siddet herinde de sidste mange år, får alt for meget.

Så er der nogle, der bebrejder os, at vi nævner de 190 kr. i timen, og hr. Melchior kan ikke regne med de tal. Men de tal holder, hr. Melchior, hvis du tager det, det koster folketinget, alle de ben og alle de frikort og alle de gratis middage, og hvad vi ellers foretager os på skatteydernes regning. Hvis du ganger det ud på en 8 timers arbejdsdag, så kommer du op på 190 kr. i timen. Jeg indrømmer, at der er folk herinde, der arbejder mange, mange timer, og de får måske for lidt. Men der er så sandelig også mange, der ikke laver alt for meget, og de får alt for meget.

Jeg tror, det var hr. Bernhard Baunsgaard, der sagde her, at vi havde snydt os selv for et løntillæg. Gud ske lov, at vi i det mindste har snydt os for det. Så har fremskridtspartiet da gjort en lille smule gavn. Det var jo os, der først og fremmest gik ind for, at der skulle være en ensartet dyrtidsportion. Men altså, hr. Bernhard Baunsgaard, der er intet hyklerisk i dette. Skær dette folketing ned til en fornuftig størrelse, det er et lille land, og så giv dem en ordentlig løn.

Når hr. Chr. Christensen taler så varmt om de offentligt ansatte, så forstår jeg det godt, for det parti, han tilhører, består jo udelukkende af dem. Kendsgerningerne er, at de offentligt ansatte ingenting har at frygte. De stiger og stiger jo i antal. Ved sidste valg skete der godt nok det, at antallet herinde gik en lille

smule ned. Men finansministeren tror jeg da også somme tider læser Finanstidende, og dér kan man jo selv se at til trods for alle de gode løfter om, at man skal holde igen, og at man skal bremse udviklingen af den offentlige sektor, så står der her sort på hvidt, at tallet stiger og stiger.

Jeg ved ikke, hvem det var, men jeg tror, det var hr. Mølggaard, der var inde på, at vi var en lille smule inhabile i denne sag. Ja, folketinget bliver mere og mere inhabilt, jo flere offentligt ansatte vi får herind.

Vi skal heller ikke glemme én ting, vi der sidder herinde: vi er blandt de privilegerede mennesker i dette samfund, vi har fået arbejde – og vi håber for evigt. Der er da ingen, der tvinger jer til at stille op til folketingsvalg, men mig bekendt, så står der, hver gang der er folketingsvalg, 1100 på spring for at komme herind.

En række partier har en partiskat, man afleverer til partiet. Det kunne også godt tyde på, at man fik lidt for meget i løn herinde.

Det korte af det lange er simpelt hen, at i en tid, hvor vi siger til befolkningen: nu skal der spares, så burde vi også selv vise samfundssind. Jeg kan forstå, at der ikke er stort håb om det, men jeg er alligevel glad for de udtalelser, finansministeren kom med om, at man ville se på det – jævnfør det jeg startede med at sige om udtalelsen til Aalborg Stiftstidende. Så er der måske håb om, at det kan blive ændret sådan at vi undgår den dominans, der er i dette høje ting af offentligt ansatte og ansatte i interesseorganisationer

Formanden:

Udtrykket kludrehoved fra talerens side betragter jeg som en almen betegnelse; derfor skal jeg undlade at påtale det.

Finansministeren (Heinesen):

I anledning af hr. Poulsgaards sidste udtalelser er det måske nødvendigt, at jeg præciserer, at der ikke er noget i det af fremskridtspartiet fremsatte forslag, som jeg kan tages til indtægt for, og for så vidt angår hr. Poulsgaards sidste indlæg heroppefra, er der overhovedet intet i den tale, jeg vil vedkende mig nogen del af eller støtte på nogen som helst måde.

Jeg skal svare hr. Poulsgaard på et direkte spørgsmål. Punkt 5 i fremskridtspartiets forslag er hverken aftale- eller overenskomststof.

Når hr. Poulsgaard siger, at politikerne også

[Finansministeren.]

burde udvise samfundssind, så skal jeg kun gå ind i denne sag på én ganske bestemt led, nemlig ved at sige til hr. Poulsgaard, at reguleringen af folketingsmændenes vederlag, der altså følger reglerne for højere lønnede tjenestemænd, i den kommende periode vil andrage 3,41 pct. – det er det tal, der kan sammenlignes med folketingsbeslutningens 6 pct. Der vil altså være tale om – og det håber jeg vil være en trøst for hr. Poulsgaard – at folketingsmedlemmerne får en meget betragtelig reallønsnedgang i den periode, der kommer. Og for at tænde endnu mere lys i hr. Poulsgaards hjerte vil jeg tilføje, at ministrene får en fremgang på 2,62 pct. – altså stadig væk med et tal, der kan sammenlignes med de 6 pct. – de får altså også en meget betragtelig reallønsnedgang i den kommende periode.

Melchior (CD):

Meget, meget kort om ministrenes lønniveau. Hr. Poulsgaard var inde på, at vores ministre ikke er dygtige nok. Jeg melder mig aldeles frivilligt som impressario for finansministeren og også for andre tilstedeværende ministre, idet jeg vil påtage mig i det frie erhvervsliv at skaffe dem den dobbelte løn af, hvad de tjener som ministre. Det må vel være et udtryk for dygtighed. I hvert fald er jeg ikke i tvivl om, at de kunne opnå dette; derfor gør de deres fulde skyldighed og mere til ved at sidde her.

Kun et ord endnu om hr. Poulsgaards udtalelser som privatmand. Jeg husker, at der var en mand, der også sagde »A« om sig selv, det var forhenværende statsminister Knud Kristensen, han optrådte også her i tinget og ude omkring en overgang som privatmand, derefter måtte han ophøre med at være politiker. Jeg kunne tænke mig, at noget lignende kunne ske for hr. Poulsgaard efter denne distinktion med hensyn til, hvornår han udtaler sig privat og hvornår han udtaler sig som politiker.

Freddy Madsen (DKP):

Hvis ikke det var så tragisk, kunne jeg efterhånden godt være begyndt at synes, det var ganske morsomt under hr. Poulsgaards indlæg. Jeg har forstået, at hele intentionen var, at staten skulle spare, og at lønningerne skulle sættes ned, for at der skulle vises vej for en indkomstpøolitik. Men nu står hr. Poulsgaard pludselig heroppe og siger, at han vedgår,

hvad han har sagt i sin bog, at hvis bare politikerne var dygtige nok, så måtte de gerne få mere i løn, end de får på nuværende tidspunkt. Men det, det drejer sig om, er at de er så dårlige og så uduelige. Det synes jeg såmænd også de på mange områder er til at lave politik. Der melder sig i denne forbindelse et meget interessant spørgsmål, som jeg synes hr. Poulsgaard skulle redegøre noget nærmere for. Hvis det nu er de dygtigste, som skal udvælges – som skal »kaldes«, må det vel blive – hvordan skal de så udvælges? Betyder det, at befolkningen ikke længere frit skal vælge, hvem de vil have ind i folketinget? Hvad er det så for nogle kriterier, folketingsmændene skal udnævnes på? For så må det vel blive en slags udnævnelse. Skal der afholdes en eller anden eksamen, og hvad skal den indeholde? Hvordan vil hr. Poulsgaard nå frem til disse dygtige, som han vil have til at sidde i dette ting, og som jeg forstår hr. Poulsgaard gerne vil være den der skal bestemme intelligensgraden for? Det synes jeg vi har krav på at få at vide, for det rører ved noget meget elementært. Nu er det ikke længere et lønspørgsmål, nu er det et spørgsmål om, hvordan vi skal vælge til folketinget her i landet.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne have lov til at vende lidt tilbage til dette, at man bruger et sæt argumenter, når det passer, og et andet sæt argumenter, når det passer. For et øjeblik siden glædede hr. Poulsgaard sig over, at der af dette folketing var gennemført regler, ifølge hvilke folketingsmændenes lønninger var gået ned – i sammenligning med de tidligere regler – med 10.000–15.000 kr., og han påstod oven i købet, at det var i overensstemmelse med fremskridtspartiets ønsker. Kan hr. Poulsgaard så forklare, hvorfor fremskridtspartiet stemte imod dem? Man kan ikke bruge argumenterne sådan efter forgodtbefindende.

Tror hr. Poulsgaard ikke, at det i længden ville gavne ham, at han havde samme argumentation som privatmand og som politiker? Tror han ikke, det går ham som de mennesker, der værner sig til at lyve, at de ikke kan holde rede på sandheden?

Chr. Christensen (KrF):

Hr. Poulsgaard sagde så venligt i sit indlæg heroppe, at jeg talte varmt for de offentligt an-

[Chr. Christensen.]

satte, men det kunne hr. Poulsgaard godt forstå, fordi vores gruppe jo udelukkende bestod af offentligt ansatte. For at hr. Poulsgaard ikke skal komme ind i for store misforståelser, vil jeg da gerne sige, at en undersøgelse vedrørende kandidaterne inden for vores parti viste ganske klart, at de offentligt ansatte var i mindretal. Men det væsentlige er, om folketingsmedlemmerne er sendt herind for at repræsentere det erhverv, de havde, inden de kom her. Jeg går ud fra, at hr. Poulsgaard kan være enig med mig om, at hverken hr. Poulsgaard eller jeg er sat ind for ensidigt at skulle repræsentere det erhverv, vi har, men at vi, når vi kommer her, er pålagt at varetage opgaver, som strækker langt ud over vore erhverv og dækker hele samfundsområdet.

Jeg mener selv, jeg talte varmt for de private næringsdrivende, som sidder med en lille virksomhed, og som, når de bliver kaldt til udvalgs møder, ofte må lade hele arbejdet ligge. Det er disse mennesker, som må tage ekstra arbejdskraft ind for at erstatte sig selv og betale højt for det, dette forslag sætter i vanskeligheder. Ønsker man håndværksmesteren, købmanden, gårdmanden udelukket fra kommissioner og nævn og kommunalbestyrelser? Er det dem, man vil lægge hindringer i vejen? Det forekommer mig, at forslaget punkt 1, hvis det blev vedtaget, i høj grad ville besværliggøre disse menneskers indsats i det offentlige liv, og det er vel netop disse mennesker, vi trænger til at have dér.

Mølgaard (DR):

Udtalelsers retning afhænger jo ofte af, om man har stor tilbøjelighed til at forarges eller stor tilbøjelighed til at glæde sig. Jeg skal sige i anledning af hr. Poulsgaards bemærkninger om privatpersonsfunktionen og den offentlige funktion, at jeg glædes over, at hr. Poulsgaard er ikke så lidt mere fornuftig som privatperson end som offentlig person, og jeg vil samtidig kollegialt tilføje, at det har vi jo vidst her i huset alle sammen, også forud for denne debat.

Det ærgerlige i denne sammenhæng er jo, at der faktisk røres ved nogle store, alvorlige problemer. Pensionssystemet er jo ikke tilfredsstillende, ligestillingsproblematikken for offentligt ansatte og privat ansatte er ikke løst tilfredsstillende, benkompensationen, som kendes, er ikke tilfredsstillende, de offentligt ansattes lidt blandede arbejdslønsbetaling er ikke tilfreds-

stillende, og der er behov for offentlighed omkring dette. Det er heller ikke tilfredsstillende med tempoet i den undersøgelse af arbejdsgangen, der er iværksat, og som faktisk er trukket ud. Men i denne sammenhæng er det allermest ærgerligt, at dette beslutningsforslag er så ringe i forhold til de reelle problemer, der faktisk ligger der, så der ikke er skygge af håb om, at dette fremmer beslutningsprocessen, og det er ikke bare ærgerligt.

Maisted (FP):

Det er jo interessant at høre, at der er flere, der er klar over, at de offentligt ansatte har været overrepræsenteret i dette ting. Man har visse kritiske bemærkninger til fremskridtspartiets forslag. Vi er da lydhøre over for et hvilket som helst forslag, som måtte komme fra andre politiske partier, der kan rette op på dette misforhold.

Men når man læser *Finanstidende* for den 13. maj 1977, så fornemmer man, at de offentligt ansatte har domineret beslutningerne i dette ting. Man har sagt i mange år snart for at bekæmpe fremskridtspartiet, at de offentlige udgifter var faldende. Det passer ikke. De er stærkt stigende, ganske vist ikke i statens regie, men hos kommuner og amtskommuner. Der føres altså fortsat her i landet økonomisk politik, hvor man tager hensyn til den offentlige sektor på bekostning af beskæftigelsen og den private sektor.

Jeg vil gerne bede finansministeren afkræfte noget, som hr. Bernhard Baunsgaard næsten påstod, nemlig at vi her i tinget skulle have stemt om aftaleforholdet for de offentligt ansatte. Det har vi ikke.

Til sidst vil jeg sige til finansministeren, at det er muligt, vores indkomster stiger med 3 pct. i stedet for 6 pct., men vi har skattefri tillæg, som andre mennesker i dette samfund ikke har, og de stiger også med 3 pct., men det er skattefrit.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poulsgaard) (FP):

Ja, hr. Melchior, jeg ved ikke, hvordan det ligger med dine skolepenge, men de må være givet meget dårligt ud. Hr. Melchior sagde, at jeg skulle passe på ikke at udtale mig forskelligt som privatperson og som politiker og sammenlignede mig endda med Knud Kristensen. A seir tak. Det korte af det lange er, hr. Melchior, at jeg blev bedt om at skrive en bog om, hvordan jeg synes Danmark skal se ud. Jeg har

[Poulsgaard.]

gjort nogle erfaringer herinde, og de erfaringer tilsiger mig, at de 179 – nu må jeg ikke bruge udtrykket for formanden – har gjort det fantastisk skidt. Kunne vi komme frem til, at vi fik 40–50 virkelig dygtige mennesker her, så ville vi spare milliardbeløb, for så ville disse fejltagelser ikke blive ved at gentage sig. Der ligger det i det. Men jeg har lov til at have en privat mening. Det tror jeg alle har. Vi skulle jo ikke gerne alle sammen være fuldstændig ensrettede, vel?

Til hr. Freddy Madsen vil jeg gerne sige: læs min bog; der står udtrykkelig, hvordan jeg forestiller mig udvælgelsen skulle være. Jeg kunne godt begynde at citere den, men det tillader tiden ikke. Du kan få et eksemplar af mig, hvis du ikke vil give penge for den.

Formanden:

Medlemmerne benævnes hr., fru eller frøken med tilføjelse af navn.

Poulsgaard (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaard beskylder mig faktisk for at lyve. Nu har jeg levet i 42 år, og jeg har faktisk undgået at lyve endnu – mig bevidst. Det korte af det lange er, hr. Bernhard Baunsgaard, at vi var det første parti, der foreslog, at der skulle være ens dyrtidsportioner til alle. Det var vel også det, der medvirkede til, at vi i stedet for en automatisk dyrtidsregulering fik en taktregulering. Derfor synes jeg ikke, hr. Bernhard Baunsgaard kan beskyldte mig for at lyve.

Hr. Chr. Christensen siger, at vi skal varetage hele erhvervslivets interesser. Det er jeg da enig i. Men derfor er det også så dødsensfarligt med den dominans af offentligt ansatte, som ikke har fornemmelse af, hvad der rører sig i erhvervslivet. Derfor er det så uhyre farligt, når de offentligt ansattes repræsentation i folketinget bliver større end svarende til deres andel af befolkningen, og det er jo det, der er sket.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg beskyldte skam ikke hr. Poulsgaard for at lyve. Det må han virkelig selv finde ud af om han gør. Det, jeg sagde, var, at han skulle bare passe på, at det ikke gik ham som folk, der lyver, at de til sidst ikke kan finde ud af, hvad sandheden er, når han snart argumenterer for det ene og snart for det andet.

I denne sidste forbindelse var det, jeg udtalte min forundring over, at man heroppe stod og glædede sig over, at noget var gennemført, når man selv har gjort, hvad man kunn for at forhindre det, nemlig det led i augustforliget, der medførte, at folketingsmænds lønninger gik ned med 10.000–15.000 kr.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg beder kun om ordet for at svare på hr. Maisteds direkte spørgsmål. Hr. Maisted sagde: det er jo ikke rigtigt, at folketinget har stemt om aftaleforhold. Jo, det har folketinget i forbindelse med overenskomstforlængelsesloven i marts 1975, og derfor var hr. Bernhard Baunsgaards indvending fuldstændig rimelig.

Maisted (FP):

Det, jeg tænker på, er selvfølgelig de offentligt ansatte, der ikke er tilknyttet LO-området; deres lønninger har vi ikke stemt om herinde.

Finansministeren (Heinesen):

Hr. Maisteds indlæg undrer mig ikke, og det gør andre indlæg fra fremskridtspartiet heller ikke. Det er så fuldt af fejl, som det overhovedet kan være. Overenskomstforlængelsesloven af marts 1975 omfattede de offentligt ansatte, også de offentligt ansatte uden for LO. Det er kun én blandt mange bekræftelser på, at repræsentanter for fremskridtspartiet ikke aner, hvad de taler om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget for forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om regler for organisationers og foreningers bidrag til politisk virksomhed [af Voigt m. fl.].

(Lovforslag nr. L 140. Fremsat 29/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.